

פרק האזינו

[ג] ירכיבוהו על במת הארץ. בספרי (פושה זו י"א) זו ארץ ישראל שוויא גבואה מכל הארץות וכו'. ובודאי אין המכון על מה שהיא גבואה שיוושת בהר שיש הרים בחוץ לארץ גבויים הארץ ישראל כדיוע. רק המכון על שהיא במעלה וגעני מה שאמרו (קידושין מ"ט): עשרה קבאים חכמה ירדו לעולם תשעה נטלה הארץ הארץ ישראל וכורו וזה שנאמר ירכיבוהו ירכיב הוי על במת הארץ והינו אויר הארץ כען מה שאמרו (בבא בתרא ק"ח: ועיין בחותות ע"ה) אוירא דארץ ישראל מחייב ואחר כך כתוב ואיכל תנוכות שדי הינו לתקן כל רש הפגם שהיהו האכילות דברי תורה כמו שנאמר (משיל ט, ה) לנו לחמו בלחמי וגוי נהמא דאוריתא דבכתב ויינא דאוריתא דבעל פה (זהר ח"ג רע"א).

והנה יש ארבע יסודות דומם צומה חי מדבר והם כנגד ארבע אותיות הוי"ה ג' ובמדבר יש נשמה ישראל כנגד קווצו של י"ד, והם כנגד ארבע עלולות אצילות בריאה יצירה עשו וכל היסודות יש דברי תורה. והנה המדרישה הנומכה הוא דברי תורה שבdomם משיג אף עם הארץ כמו שנאמר (דברים ל"ג, ד) מורשה קחלת יעקב אפילו עמי הארץ שנקרו באית יעקב (בבא מציעא ל"ג) אך מכל מקום מתחילה ויאכל תנוכות שדי שהוא מהדרבי תורה שבנפש הצומה מפני שעם הארץ הוא רק על ידי ג' הין והتورה שבבעל פה. והינו למות המשיח שיתגלה כל עומק וסתורי תורה שבבעל פה כמו שאמרו (קהלת ר' ב, א) כל התורה שאת למד בעולם זהה הכל הווא לפני תורה שבועלם הבא. ומשום hei השרת כאן חמר בלשון ארמי (וין נסרו רוב המלאכים כתוב בלשון ארמי (וין נסרו רוב סודות התורה בלשון זה כמו שנחבר במקומ אחר). וזה נגד הדברי תורה שבנפש הוייה וזה יתגלה לעתיד ביום המשיח על ידי משיח שיתגלה במהרה בימינו:

בתורה שכחוב וכשמרגיש טעם נתון ברכה והודאה. וכשאין מברכין הינו שלמדו בלבד השק וטעם זה נקרא עוזם את תורה ואין זוכין לבנים תלמידי חכמים:

וקורין פרשה זו קודם סוכות על פי מה שנאמר (שיר השירים ב, ג) בצלו חממתי וישבתי ופרוי מתוק לחכי. ובמתן תורה נמשלו ישראל לתפה כמו שאמרו בשחת (פ"ח) הינו מה שנאמר ופרוי מתוק להלן דהקב"ה נמשל לתפה כמו שנאמר (שיר השירים ט) כן דוידי בין וגוי שה' תברך גוף האילן דהפה ונפשות ישראל איבא דקודשא בריך הוא כמו שמובא בזוהר ק"ק (ח"ב וכ"ג): מאן הוא פרי אלא איןון נשמההן לדזקיא דאיינן איבא דעבודיו דקודשא בריך הוא. וכמו שמובא בזוהר ק"ק (ח"א פ"ה): ועל זה אמר ופרוי מתוק לחכי התפקידים בעצמן הכנסת ישראל ומושב קושית היחס' בשחת שם (ד"ה פריח). וכתיב בצלו חממתי וישבתי בצלא דהמינותה סוכות עני כיוב. ובזוהר ק"ק (ח"ב ט) בנסחת ישראל יתבא בצלא דאל דמשכן ומקדש שם שוכן ה' יתברך. ואני כבוד צלא דהמינותה בצלאל. ושבת פרשת סוכת שלום עליינו ועל כל עמו ישראל סוכת שלום זה בית המקדש ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים זה מחנה ישראל.

ופרשׁה זו הוא פרשה אחרונה שנקרה בתשבת. דפרשת ברכה נקרה ביום טוב ולא בשבת. ומטעם זה נחשב בזוהר ק"ק ובותיקוני וזה (תיקון י"ג ג"נ סדרים ופרשׁה זו את הברכה אינה בכלל שימוש התחלת תורה שבבעל פה. ונקרה ביום טוב דישראל מקדשי ליה לזרמים. ומשום hei קורין פרשה זו שכולל תורה שכחוב תורה שבבעל פה כאמור בשחת שקדום סוכות בצלו חממתי וישבת צלו דקודשא בריך הוא תורה שכחוב מקדש ומשכן. צלא דהמינותה תורה שבבעל פה. ופרוי מתוק לחכי נשמההן לדזקיא. וכתיב (תהלים פ"ז, ב) אהוב ה' שעריו ציון ג' שערים המצוינים בהלכה (ברכות ח) ושבת כול תורה שכחוב תורה שבבעל פה דכולי' עלמא בשחת ניתנה תורה לישראל (שכח פ"ו): ויום השביעי דא תורה שבבעל פה כמו שמובא בזוהר ק"ק (ח"א מ"ז): מלכות פה תורה שבבעל פה וכור:

באייזה גלגול נזכר נב

[א] האזנו השמים ואדרבה זתתמע הארץ אמר פי לא אמר דברי. הענן דלא אמר בשם עמי ארץ. גם בשם כתוב ואדרבה ובארץ צ"א: אל שמים מעל זו נשמה ואל הארץ לדון עמו זה הגוף וזה שאמר על שירה זו ואדרבה קאי על כל התורה הזאת דמה שדרשו על כתבו לכט את השירה הזאת דמשמעתו על שירות האזנו זמה נלמד המצות עשה, דכתיב ספר תורה (שם כ"א) והוא שהשירה זו נכל כל נשמה ישראל כמו שידוע בשם הרמב"ן זל' וששים ריבוא נשמות ישראל הם ששים ריבוא אותן התורתה ועל זה אמר שאדרבה דיבור של משה רבינו תורה שכחוב והרמב"ן נכל כל התורה שבבעל פה בתורה שכאלו נכל כל התורה שבבעל פה הלכה למשה מסני. וזה אמר לשון דיבור שהוא תורה שכחוב כמו שאמרו (מכות י"א), בלשון עזה דכתיב וידבר וגוי מפני שהן של תורה. ואמר של האזנו שצרך להטוט און לדברי תורה והיה די בתורה שכחוב כמו שאמרו (מדורים כ"ב): אלמלא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמישה חומשי תורה וכו' (ונתבאר במקומות אחר עניין ערקה של ארץ ישראל שהוא תורה ובזוהר ק"ה שעיל זה אמר שעיל פה של משה רבינו ע"ה שעיל זה אמר ומסרה ליהושע) וכמו שייהי לנגיד דרבנן ירמיה ל"א, ל"ג) ולא לימדו עוד איש את רעהו. וזה ותשמע הארץ דמילא תשמע הארץ הראשון אחר הקלקל שנמצא בו יוצר הארץ וצריך רוב חכמה לתקן הרוב כעס. וזה שנאמר אמר פי מלכות פה תורה שבבעל פה קריין לה:

ואמר אמר פי על פי מה שמובא בזוהר ק"ק (ח"ג פ"ח): אמרה בלחישה. וכתיב יערוף כמטר לקחי על תורה שכחוב כמו שנאמר (משיל ד, ב) כי לקח טוב נתתי לך והוא כמטר שניכר שירוד מן המשמים. תול' כתל אמרת עיל תורה שבבעל פה שנמשל כתל שאינו ניכר. ירידתו מן השמים רק ממה שרואים שהארץ להה מבנים שירוד טל מלמעלה. בן החורא שבבעל פה נדמה לחכמים שמחודשים מלכם והם באמת דברי אליהם חיים דברי אשר שמתי לפיך שמופיע ה' יתברך בלב חכמים. ועל זה נקרא אמיה כמה דעת אמר ואמרת לבבך אמרה בחשי' יתברך ה' רל"ד). כי שם ה' אקרא וגוי על תורה שכחוב של תורה שמא דקודשא בריך הוא (זהר ח"ג צ"ח): וזה שנלמד מפטוק זהה על ברכת התורה לפניה (ברכות כ"א) הבו גודל לאלהינו נגר תורה שבבעל פה דאיתא (מדורים פ"א): הינו לא שמעו בקולו הינו לא הכלבו בה וכור' שאין מברכין בתורה תחילת. שעיקר התורה שבבעל פה להרגיש טעם